

wees daar voortdurend op. In legerkringen was men evenwel optimistisch: men had Frankrijk kunnen verslaan – waarom zou dat met Engeland niet lukken? Ook Goerings zelfvertrouwen kende geen grenzen.

Onder al die impulsen nam het invasieplan in de loop van augustus vaste vorm aan: op een nader te bepalen datum zouden aan de Engelse zuidkust tussen Folkestone en Brighton negen infanteriedivisies en twee tankformaties (de Duitsers bezaten een paar honderd amfibische tanks) aan land gaan, ondersteund door luchtlandingstroepen; in drie dagen zouden honderd-twintigduizend man landen en acht dagen later zouden er in totaal elf divisies, waaronder vier tankdivisies, op Britse bodem zijn waar dan in de komende weken nog twee-en-twintig infanteriedivisies op zouden volgen. Die strijdmacht moest met grote schepen en motorboten maar groten-deels met weinig zeewaardige rijnschepen over het Kanaal gezet worden: die rijnschepen moesten tevoren 'ontkopt' worden en van op- en neerklappende boegdeuren voorzien: dat zou het uitladen op de Engelse stranden vergemakkelijken. Natuurlijk zou het overzetten van die strijdmacht eerst kunnen beginnen nadat de Engelse mijnversperringen in het Kanaal opgeruimd waren (dat zou drie weken vergen) en er was voorts besloten, aan weerszijden van de oversteek-zone eigen mijnenvelden aan te leggen (twee weken). Men nam aan Duitse kant aan, dat het verslaan van het Engelse leger niet veel moeite zou kosten. Het *Reichssicherheitshauptamt* had al een heel boekwerk laten drukken met de namen en adressen van meer dan tweeduizend Engelsen en anderen die onmiddellijk gearresteerd moesten worden, onder hen minister van Kleffens en de gehele hogere staf van de Nederlandse legatie; grondstoffenvoorraden diende men in beslag te nemen en de *Oberbefehlshaber des Heeres*, von Brauchitsch, gaf begin september order om, als Engeland verslagen was en als dan nog verzet geboden zou worden, desnoods de gehele mannelijke bevolking tussen zeventien en vijf-en-veertig jaar naar het continent te brengen. Bene zou van Den Haag naar Londen verhuizen: daar zou hij (tenminste dat zei hij tegen een Nederlands bezoeker) '*Reichskommissar für die besetzten britischen Gebiete*' worden.¹

Op dit gehele plan dat, wat de militaire zijde betreft, in verscheidene opzichten hoogst riskant was, ja op het roekeloze af, rustte als zware hypotheek dat eerst de *Royal Air Force* bedwongen moest zijn. Numeriek was de *Luftwaffe* de meerdere. Bijna 900 Duitse bommenwerpers, meer dan 300 duikbommenwerpers en meer dan 700 één-motorige alsmede ruim 200

¹ J. A. van Hamel: 'Niet met oogkleppen', *Mededelingen van de Nederl. Vereniging voor Intern. Recht* (1947), p. 3.